

INLEIDING	18
PARITAIR COMITÉ VOOR HET BOUWBEDRIJF	18
ARBEIDSOVEREENKOMST	24
1.1. BEGRIP	24
1.2. SOORTEN	24
1.2.1. Naar de aard van het werk	24
1.2.2. Naar de duur van de overeenkomst	25
1.2.2.1. Arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd	25
1.2.2.2. Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	25
1.2.2.3. Arbeidsovereenkomst voor duidelijk omschreven werk	27
1.2.2.4. Arbeidsovereenkomst voor vervanging	27
1.2.3. Naar duur van de prestaties: voltijds of deeltijds	28
1.2.3.1. Het onderscheid tussen de voltijdse arbeidsovereenkomst en de deeltijdse arbeidsovereenkomst	28
1.2.3.2. De arbeidsovereenkomst voor deeltijdse arbeid	28
1.3. BOUWUITZENDARBEID	32
1.3.1. Ingevoerd vanaf 1 januari 2002	32
1.3.2. In welke gevallen is uitzendarbeid mogelijk in de bouwsector?	32
1.3.3. Welke voorwaarden moet het bouwbedrijf vervullen om een beroep te kunnen doen op uitzendarbeid?	33
1.3.4. Bij welke uitzendkantoren kunnen de bouwbedrijven terecht?	33
1.3.5. Wat zijn de arbeidsvoorwaarden voor een uitzendkracht?	33
1.3.6. Waaraan moet een uitzendkracht voldoen om in de bouw tewerkgesteld te kunnen worden?	34
1.3.7. Moet de aannemer melden dat hij een beroep doet op uitzendarbeid?	35
1.3.8. In welke functies kan een uitzendarbeider tewerkgesteld worden?	36
1.3.9. Kan een bouwbedrijf onbepaald een beroep doen op uitzendarbeid?	36
1.3.10. Is er een minimale of maximale duur van uitzendarbeid in de bouw?	36
1.3.11. Welke sancties kan de gebruiker oplopen bij het niet naleven van zijn verplichtingen?	37
1.3.12. De hoofdelijke aansprakelijkheidsreglementering en uitzendarbeid	37
1.4. VERBODEN VORMEN VAN TEWERKSTELLING IN DE BOUWSECTOR	38
1.4.1. Terbeschikkingstelling van werknemers ten behoeve van gebruikers	38
1.4.1.1. Principe: algemeen verbod	38
1.4.1.2. Sancties	39
1.4.1.3. Uitzonderingen op het verbod tot terbeschikkingstelling	40
1.4.2. Verbod tot tewerkstelling van bruggepensioneerde werknemers	41
1.4.3. Verbod tot uitoefening van een bijberoep als zelfstandige voor de eigen werkgever	42

SOCIALE DOCUMENTEN	44
2.1. DIMONA – DE ONMIDDELLIJKE AANGIFTE VAN TEWERKSTELLING	44
2.1.1. Toepassingsgebied	44
2.1.2. Aangifte bij de aanwerving	46
2.1.2.1. Tijdstip van de aangifte	46
2.1.2.2. De te verstrekken gegevens	46
2.1.2.3. Hoe moet de aangifte gebeuren?	47
2.1.2.4. Bevestiging van ontvangst van de aangifte door de RSZ	47
2.1.3. Aangifte van een uitdiensttreding of een wijziging van de arbeidsgegevens	47
2.1.4. Sancties	48
2.1.4.1. Achtergrond	48
2.1.4.2. Forfaitaire solidariteitsbijdrage	49
2.1.5. Gevolgen van de veralgemeende DIMONA-aangifte	49
2.2. DE INDIVIDUELE REKENING (K.B. VAN 08.08.1980)	50
2.3. DE LOONAFREKENING	51
2.4. HET C 3.2.A-WERKLOOSHEIDSDOCUMENT	52
2.4.1. De soorten controlekaarten	52
2.4.1.1. Nominatieve controlekaarten	52
2.4.1.2. Niet-nominatieve controlekaarten	52
2.4.2. Procedure bij aanwerving van een arbeider	52
2.4.3. Invullen van de controlekaart C 3.2.A door de arbeider	53
2.4.4. Wat als de arbeider zich vergist bij het invullen van zijn controlekaart C3.2A-bouw?	54
2.4.5. Modaliteiten bij verlies of diefstal van de C 3.2.A	54
2.4.6. Wat te doen indien Constructiv geen nominatieve kaart afleverde?	55
2.5. HET ARBEIDSREGLEMENT	55
2.5.1. Toepassingsgebied	55
2.5.2. Inhoud van het arbeidsreglement	55
2.5.3. Procedure tot opstelling en aanpassing van het arbeidsreglement	56
2.5.3.1. Onderneming met syndicale afvaardiging	56
2.5.3.2. Onderneming zonder syndicale afvaardiging	57
2.5.3.3. Uitzonderingen	58
2.5.3.4. Bekendmaking	59
2.5.3.5. Bevoegde Toezicht op de Sociale Wetten	59
2.6. TEWERKSTELLING VAN STUDENTEN	60
2.6.1. Overeenkomst voor studentenarbeid	60
2.6.1.1. Definitie	60
2.6.1.2. Een student	60
2.6.2. Formaliteiten bij aanwerving	61
2.6.2.1. Dimona	61

	2.6.2.2. C 3.2 A	62
	2.6.2.3. Schriftelijke overeenkomst	63
2.6.3.	Bijzondere bepalingen	64
	2.6.3.1. Proefperiode	64
	2.6.3.2. Verbreking van de overeenkomst	65
2.6.4.	Reglementering studentenarbeid	65
	2.6.4.1. Arbeidsduur	65
	2.6.4.2. Bezoldiging van de studenten	66
	2.6.4.3. Verboden werkzaamheden en veiligheidsmaatregelen	66
2.6.5.	Sociaal statuut van de student	68
	2.6.5.1. Globale bijdragevoet gedurende het hele jaar	68
2.6.6.	Consultatie van het beschikbare studentencontingent	68
2.6.7.	Fiscaal statuut van de student	69
	2.6.7.1. Bedrijfsvoorheffing	69
	2.6.7.2. Ten laste zijn van de ouders	69

2.7. SOCIALE DOCUMENTEN DIE OP DE BOUWPLAATS BIJGEHOUDEN MOETEN WORDEN WANNEER WERKEN VOOR REKENING VAN EEN OPENBARE OPDRACHTGEVER UITGEVOERD WORDEN **70**

2.7.1.	Tekst van de CAO	70
2.7.2.	Lijst van het op de bouwplaats tewerkgesteld personeel	70
2.7.3.	Verplicht te verstrekken inlichtingen	71

2.8. FORMALITEITEN BIJ TEWERKSTELLING VAN BUITENLANDSE WERKNEMERS **71**

2.8.1.	Verblijfsrecht	71
2.8.2.	Tewerkstelling van buitenlandse werknemers	72
	2.8.2.1. EU (en EER)-onderdanen	72
	2.8.2.2. Niet-EU onderdanen (= 'derdelanders')	72
2.8.3.	Detachering van buitenlandse arbeidskrachten : sociale zekerheidsaspecten	75
	2.8.3.1. A1-formulier	75
	2.8.3.2. P.D.O.K.	76
2.8.4.	Detachering van buitenlandse arbeidskrachten: arbeidsrechtelijke aspecten	78
	2.8.4.1. Principe : toepassing van het arbeidsrecht van het land van ontvangst	78
	2.8.4.2. Nieuwe detacheringswet	79
2.8.5.	Verplichte LIMOSA melding	80
	2.8.5.1. Toepassingsgebied: gedetacheerde werknemers en zelfstandigen	81
	2.8.5.2. Gedetacheerde werknemers	81
	2.8.5.3. Gedetacheerde zelfstandige	81
	2.8.5.4. Vrijstellingen	82
	2.8.5.5. Aanduiden verbindingspersoon	82
	2.8.5.6. De LIMOSA-meldingsplicht praktisch	83
	2.8.5.7. Controle op het bezit van het LIMOSA L1-ontvangstbewijs	83
	2.8.5.8. Melding bij niet bezit LIMOSA L1-ontvangstbewijs	84
2.8.6.	Bijhouden sociale documenten	84
	2.8.6.1. Principe	85
	2.8.6.2. Voor welke documenten kan men tijdelijk vrijgesteld worden?	85
	2.8.6.3. Bijhouden van de individuele rekening – loonafrekening	85
	2.8.6.4. Samenvattende tabel	86

3.1. VERPLICHTINGEN DER PARTIJEN, VASTGELEGD IN DE WET VAN 3 JULI 1978

88

- 3.1.1. Plichten van de werknemer 88
- 3.1.2. Plichten van de werkgever 89

3.2. VERPLICHTINGEN VAN DE PARTIJEN, VASTGELEGD IN DE CAO'S VOOR DE BOUWNIJVERHEID

89

- 3.2.1. Categorieën van werklieden (CAO 12 juni 2014) 89
 - 3.2.1.1. Categorie I 90
 - 3.2.1.2. Categorie I A 90
 - 3.2.1.3. Categorie II 90
 - 3.2.1.4. Categorie II A 91
 - 3.2.1.5. Categorie III 91
 - 3.2.1.6. Categorie IV 92
 - 3.2.1.7. Lager leidinggevend personeel 92
- 3.2.2. Lonen 93
- 3.2.3. Ecocheques 93
- 3.2.4. Toekenning van een sociaal voordeel (CAO van 25 juni 2009) 94
- 3.2.5. Beloning van jonge arbeiders (CAO van 12 juni 2014) 94
- 3.2.6. Leerovereenkomsten in de bouw 95
 - 3.2.6.1. Overeenkomst alternerende opleiding (OAO) 95
 - 3.2.6.2. Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO) 95
- 3.2.7. De anciënniteitspremie 96
- 3.2.8. Het anciënniteitsverlof 96
- 3.2.9. Loonbijslagen 97
 - 3.2.9.1. Voor uitvoering van bijzondere werken 97
 - 3.2.9.2. Werken in petrochemische bedrijven 101
 - 3.2.9.3. Vergoeding voor slijtage aan gereedschap 102
 - 3.2.9.4. Verlening van gereedschap 102
 - 3.2.9.5. Arbeid in opeenvolgende ploegen 102
 - 3.2.9.6. Arbeidsprestaties buiten de gebruikelijke daguren 103
- 3.2.10. Het woon-werkverkeer voor arbeiders in de bouw 103
 - 3.2.10.1. De mobiliteitsvergoeding en de verplaatsingsvergoeding 103
 - 3.2.10.2. Principe: verplaatsing op eigen kracht 103
 - 3.2.10.3. Het bedrag van de vergoedingen 104
 - 3.2.10.4. Fietsvergoeding 107
 - 3.2.10.5. Mobiliteitsdag en Mobiliteitsplan 108
 - 3.2.10.6. Sociale en fiscale belastbaarheid 108
- 3.2.11. Vergoeding voor kost en huisvesting 110
- 3.2.12. Verstrekken van werkkledij, individuele beschermingsmiddelen en beschermingskledij tegen regen en koude 111
- 3.2.13. Terugbetaling kosten medische schifting, tachograafkaart en veiligheidsopleidingen 111

3.3. AANSPRAKELIJKHEID

112

ARBEIDSDUUR IN DE BOUWNIJVERHEID	114
4.1. ARBEIDSTIJD – BEGINSSEL	114
4.2. DE NORMALE ARBEIDSDUUR	114
4.3. AFWIJKINGSREGELINGEN	115
4.3.1. Inhaalrust	115
4.3.1.1. Toekenning	115
4.3.1.2. Weerslag van het presteren van overuren en de toekenning van inhaalrust op de arbeidsovereenkomst	117
4.3.2. Betaling van het overloon	118
4.3.3. Informatieverstrekking aan de werknemers	118
4.3.3.1. Het uurrooster mag niet overschreden worden	118
4.3.3.2. Het uurrooster mag overschreden worden	119
4.3.4. Keuze voor het uitbetalen van overuren	119
4.3.5. Fiscaal voordeel voor overuren	121
4.4. GEVALLEN WAARIN DE ARBEIDSDUUROVERSCHRIJDING VAN DAG- EN WEEKGRENZEN WORDT TOEGESTAAN	122
4.4.1. Ver verwijderde werkplaats	122
4.4.2. Stelsel K.B. 213: 180 bijkomende uren	122
4.4.2.1. Principe: 180 bijkomende uren per jaar	122
4.4.2.2. Formaliteiten	123
4.4.2.3. Inhaalrust of omzetting naar loon + 20%	124
4.4.2.4. Typedocumenten KB 213	125
4.4.2.5. Cumulatierregels	125
4.4.3. Vrijwillige overuren	125
4.4.4. Ploegenarbeid	126
4.4.4.1. Arbeid in opeenvolgende ploegen	126
4.4.4.2. Lastenverlaging ploegenarbeid werken in onroerende staat	127
4.4.5. Werken die wegens hun aard niet mogen onderbroken worden (continuuarbeid)	128
4.4.6. Voorbereidend werk of nawerk	128
4.4.7. Arbeid vereist door onvoorziene noodzakelijkheid	129
4.4.8. Buitengewone vermeerdering van het werk	130
4.4.9. Arbeid om het hoofd te bieden aan een voorgekomen of dreigend ongeval	130
4.4.9.1. Arbeid verricht door de werknemers in de onderneming zelf	131
4.4.9.2. Arbeid voor rekening van een derde	131
4.4.10. Dringende arbeid aan machines of materieel	131
4.4.10.1. De werken worden uitgevoerd door de werknemers in de onderneming	132
4.4.10.2. De werken worden uitgevoerd door de werknemers van een andere onderneming	132
4.4.11. Opmaken van inventarissen en balansen	132
4.4.12. Beschikbaarheidstijd voor chauffeurs en aangestelden	132
4.4.12.1. Toepassingsgebied	133
4.4.12.2. Beschikbaarheidstijd	133
4.4.12.3. Uitvoering	133
4.4.12.4. Overzicht van de gepresteerde arbeidstijd	134
4.5. DE REGELING VAN DE FLEXIBELE ARBEIDSWEEK	134
4.5.1. Het algemeen stelsel van artikel 20bis van de arbeidswet van 16 maart 1971	134

4.5.2.	De sectorale regeling van de flexibele arbeidsweek	135
4.5.2.1.	Principe	135
4.5.2.2.	Inhoud	135
4.5.2.3.	Inhaalrust	135
4.5.2.4.	Beloning	137
4.5.2.5.	Specifiek voordeel voor de werkgever	137
4.5.2.6.	Formaliteiten	137
4.6.	DE NIEUWE ARBEIDSREGELINGEN	138
4.6.1.	Algemene regels	139
4.6.1.1.	Voorwaarden voor de invoering van een nieuwe arbeidsregeling	139
4.6.1.2.	Toepassingsgebied	139
4.6.1.3.	Procedure voor de invoering van de nieuwe arbeidsregelingen	139
4.6.1.4.	Toegestane afwijkingen in het kader van de nieuwe arbeidsregelingen	142
4.6.2.	Bezoldiging	142
4.6.3.	Nieuwe arbeidsregelingen in de sector stortklaar beton	142
4.7.	NIEUWE ARBEIDSREGELINGEN - 10 UREN PER DAG	142
4.7.1.	Principes	143
4.7.2.	De bijkomende uren	143
4.7.3.	Toepassingsvoorwaarden	143
4.7.3.1.	Duur van de toetreding	144
4.7.3.2.	Arbeidsreglement	144
4.8.	OVERZICHTELIJKE TABEL VAN DE AFWIJKINGSMOGELIJKHEDEN OP DE NORMALE ARBEIDSDUUR EN DE NA TE LEVEN MODALITEITEN	144
4.9.	AFWIJKING OP DE NORMALE SPREIDING VAN DE ARBEIDSTIJD OVER DE EERSTE VIJF WERKDAGEN	149
4.9.1.	Zaterdagarbeid	149
4.9.1.1.	Principe	149
4.9.1.2.	Uitzonderingen	150
4.9.1.3.	Formaliteiten	153
4.9.1.4.	Onder welk fiscaal stelsel valt de toepassing van 50%?	153
4.9.2.	Zondagarbeid	154
4.9.2.1.	Principe	154
4.9.2.2.	Uitzonderingen	154
4.9.2.3.	Inhaalrust	154
4.9.2.4.	Overloon	155
4.9.1.5.	Formaliteiten	155
4.10.	NACHTARBEID	155
4.10.1.	Principe	155
4.10.2.	Uitzonderingen	155
4.10.3.	Formaliteiten	156
4.10.3.1.	Overmacht	156
4.10.3.2.	Gelegenheidsnachtwerk	157
4.10.3.3.	Structureel nachtwerk	157
4.10.4.	Verloning - overuren	158

4.11. ARBEIDSDUURVERMINDERING IN DE BOUWNIJVERHEID	158
4.11.1. Vaststelling van de inhaalrustdagen	158
4.11.2. Verbod tot tewerkstelling van bouwvakarbeiders	159
4.11.2.1. Verbod en uitzonderingen	159
4.11.2.2. Vervanging van gewerkte inhaalrustdagen	160
4.11.3. Sancties	161
4.11.4. De vergoeding voor de inhaalrustdagen	161
4.11.5. Overhandiging en uitbetaling van het attest "inhaalrustdagen"	162
4.11.6. Correctie van het aantal voorberekende inhaalrustdagen	162
4.11.7. Schorsing van de opzeggingstermijn	163
4.11.8. Klein verlet	163
4.11.9. Ziekte – Ongeval – Gewaarborgd loon	163
4.11.10. Tijdelijke werkloosheid	163
4.11.11. Betaling van de feestdagen van Kerstmis en Nieuwjaar	163
4.11.12. De verwerking van de inhaalrustdagen in de DMFA-aangifte	163
FEESTDAGEN	164
5. FEESTDAGEN	164
5.1. BEPALING VAN DE FEESTDAGEN	164
5.2. PROCEDURE VOOR DE VERVANGING VAN EEN FEESTDAG	164
5.3. BEKENDMAKING	165
5.4. TEWERKSTELLING TIJDENS EEN FEESTDAG	165
5.4.1. Wanneer mag je werken op een feestdag?	165
5.4.2. Formaliteiten	166
5.4.3. Inhaalrust en loon	166
SCHORSING VAN DE UITVOERING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST	170
6.1. OVERZICHT VAN MOGELIJKE SCHORSINGSGEVALLEN	170
6.2. OVERMACHT (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 26)	170
6.3. GEWAARBORGD DAGLOON (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 27)	171
6.3.1. Te laat of niet op het werk toekomen	171
6.3.2. Verhinderend te werken	171
6.3.3. Onwerkbaar weer	172
6.3.4. Kiezen	173
6.4. ZIEKTE OF ONGEVAL (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 52)	173
6.4.1. Principe: ziekte of ongeval schorst de arbeidsovereenkomst	173

6.4.2.	Verplichtingen van de werknemer: het bewijs leveren van de arbeidsongeschiktheid	173
6.4.3.	Recht van de werkgever: controle van de arbeidsongeschiktheid	174
6.4.4.	Verschil van mening tussen de behandelend arts en de controlearts: scheiderechterlijke procedure	175
6.4.5.	Gewaarborgd loon (wet van 3 juli 1978, art. 52 – 56 – 70 – 71 - 73 - 75)	176
6.4.6.	Hervalling	178
6.4.7.	Verlies van het recht op loonwaarborg	178
6.4.8.	Terugvorderingsrecht van de werkgever	178
6.4.9.	Terugbetaling gewaarborgd loon voor de kleine ondernemingen	179
6.4.10.	Periodiek gezondheidstoezicht	179
6.4.11.	Het medisch onderzoek bij werkhervatting	181
6.4.12.	Werkhervatting na voorafgaand contact met arbeidsarts – langdurige ziektes melden aan de arbeidsarts	182
6.4.13.	Wanneer kan de werknemer door de preventieadviseur-arbeidsarts worden opgeroepen?	183
6.4.14.	Re-integratietraject voor arbeidsongeschikte werknemers – medische overmacht	183
6.4.14.1.	Het re-integratietraject	183
6.4.14.2.	Wie start het re-integratietraject op?	184
6.4.14.3.	Re-integratiebeoordeling (max. 40 dagen na verzoek)	184
6.4.14.4.	Beroep tegen de re-integratiebeoordeling	185
6.4.14.5.	Re-integratieplan (max. 55 dagen of 12 maanden na ontvangst re-integratiebeoordeling)	186
6.4.14.6.	Outplacement	187
6.4.14.7.	Conclusie	188
6.5.	ARBEIDSONGEVAL OF BEROEPSZIEKTE (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 54)	188
6.5.1.	Verwittiging en aangifte	188
6.5.1.1.	Eerste hulp	188
6.5.1.2.	Aangifte van het arbeidsongeval of de beroepsziekte	188
6.5.2.	Gewaarborgd loon	194
6.5.2.1.	Verplichting van de werkgever t.o.v. de door het arbeidsongeval getroffen werknemer	195
6.5.2.2.	Uitbetaling van de vergoeding door de verzekeringsmaatschappij of het Fonds voor Beroepsziekten	195
6.5.2.3.	Hervalling	196
6.5.2.4.	Terugvorderingsrecht van de werkgever	196
6.5.2.5.	Posttraumatische begeleiding bij dodelijke arbeidsongevallen	196
6.6.	ZWANGERSCHAP EN BEVALLING	199
6.6.1.	Schorsing	199
6.6.1.1.	Zwangerschapsrust	199
6.6.1.2.	Bevallingsrust	200
6.6.1.3.	Moederschapsrust bij meerlingen	201
6.6.2.	Recht van de werkneemster om afwezig te zijn voor zwangerschapsonderzoeken	201
6.6.3.	Gewaarborgd loon	202
6.7.	RECHT OP BORSTVOEDINGSPAUZES	202
6.7.1.	Inhoud en duur van het recht	202

6.7.2.	Modaliteiten bij het nemen van de pauzes	202
6.7.3.	Kennisgeving en bewijs van het recht	202
6.7.4.	Betaling van de pauzes	203
6.7.5.	Terbeschikkingstelling van een lokaal	203
6.8.	VADERSCHAPSVERLOF OF GEBOORTEVERLOF	203
6.8.Bis	MOEDERSCHAPSRUST OMGEZET BIJ HOSPITALISATIE OF OVERLIJDEN VAN DE MOEDER	204
6.8.1.	Principe	205
6.8.2.	Overlijden van de moeder	205
6.8.3.	Hospitalisatie van de moeder	205
6.8.4.	Gewaarborgd loon	205
6.9.	GERECHTVAARDIGDE AFWEZIGHEDEN (KLEIN VERLET) (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 30)	206
6.10.	VERLOF OM DWINGENDE REDENEN (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 30BIS)	211
6.11.	JAARLIJKSE VAKANTIE (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 28, 1°)	212
6.12.	VOORLOPIGE HECHTENIS (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 28, 5°)	212
6.13.	TIJDELIJKE WERKLOOSHEID WEGENS TECHNISCHE STOORNIS (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 49)	212
6.13.1.	Begrip	212
6.13.2.	Recht op gewaarborgd loon – vervangingswerk	213
6.13.3.	Vergoedbaarheid voor de werkloosheidsverzekering	213
6.13.4.	Invloed van de reglementering i.v.m. de arbeidstijd	214
6.14.	TIJDELIJKE WERKLOOSHEID WEGENS SLECHT WEER (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 50)	214
6.14.1.	Principe: schorsing van de arbeidsovereenkomst	214
6.14.2.	Tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer - verplichtingen	214
	6.14.2.1. Wanneer en voor wie kan het ingeroepen worden?	214
	6.14.2.2. Melding aan de RVA	215
6.14.3.	Elektronische aangifte sociaal risico	218
6.14.4.	Vergoeding van een arbeider	218
	6.14.4.1. De RVA-werkloosheidsvergoeding	219
	6.14.4.2. Aanvullende vergoedingen	219
	6.14.4.3 Terugvordering bij de werkgever	221
6.14.5.	Hervatting van het werk na een werkloosheidsperiode	224
6.14.6.	Beëindiging van een arbeidsovereenkomst tijdens een schorsing van de arbeidsovereenkomst ingevolge slecht weer	224
6.14.7.	Uitzendarbeid en tijdelijke werkloosheid	224
6.14.8.	Invloed van de reglementering i.v.m. de arbeidstijd	225
6.15.	TIJDELIJKE WERKLOOSHEID WEGENS ECONOMISCHE OORZAKEN	225
6.15.1.	Principe: schorsing van de arbeidsovereenkomst	225
6.15.2.	Vormen	226
6.15.3.	Volledige schorsing	227

6.15.3.1. Aanvragen van economische werkloosheid	228
6.15.3.2. Duur van de economische werkloosheid	229
6.15.3.3. Melding van de 1ste effectieve werkloosheidsdag aan de RVA	229
6.15.3.4. Elektronische aangifte sociaal risico	231
6.15.3.5. Vergoeding van een arbeider	232
6.15.4. Gedeeltelijke schorsing	233
6.15.5. Hervatting van het werk na een werkloosheidsperiode	234
6.15.6. De verplichte werkweek	234
6.15.7. Terugvordering van uitkeringen	235
6.15.8. Pro-ratavergoeding rustdagen bij overmatig gebruik economische werkloosheid	236
6.15.9. Invloed van de reglementering i.v.m. de arbeidstijd	237
6.15.10. Geen uitbesteding van werk aan derden gedurende tijdelijke werkloosheid om economische redenen	237
6.15.11. Beëindiging van een arbeidsovereenkomst tijdens tijdelijke werkloosheid om economische redenen	237
6.16. CONVENTIONELE SCHORSINGEN	238
6.17. TIJDSKREDIET	238
6.17.1. Toepassingsgebied	238
6.17.2. Tijdskrediet met motief	239
6.17.2.1. Gerechtigde werknemers	239
6.17.2.2. Omvang en aard van het recht:	239
6.17.2.3. Duurtijd	240
6.17.3. Landingsbanen	240
6.17.3.1. Principe	240
6.17.3.2. Minimum- en maximumduur	241
6.17.3.3. Voorwaarden	241
6.18. RAADSHEREN OF RECHTERS IN SOCIALE ZAKEN (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 28, 3°)	242
6.19. VLAAMS OPLEIDINGSVERLOF	242
6.19.1. Vlaams opleidingsverlof	242
6.19.2. Voorwaarden	243
6.19.3. Terugbetaling voor de werkgever	243
6.20. POLITIEK VERLOF (WET VAN 3 JULI 1978, ART. 28, 4°C)	243
6.21. SYNDICAAL VERLOF	244
EINDE VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST	246
7.1. BEGINSLEN IN HET ARBEIDSRECHT	246
7.1.1. Verbod van levenslange bindingen	246
7.1.2. Verbod tot instellen van bedingen die de rechten van de werknemer inkorten of zijn verplichtingen verzwaren	247
7.1.3. Rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen	247
7.1.3.1. Overgang van onderneming krachtens overeenkomst	247

7.1.3.2. Gedeeltelijke of volledige overname van activa na faillissement	248
--	-----

7.2. ALGEMENE BEËINDIGINGSWIJZEN VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST 249

7.2.1. Beëindiging door wederzijdse toestemming	249
7.2.2. De ontbindende voorwaarde	250
7.2.3. Gerechtelijke ontbinding (art. 1184 B.W.)	250
7.2.4. Overlijden van één van de partijen (wet van 3 juli 1978, art. 32, 4°)	250
7.2.4.1. Overlijden van de werknemer	250
7.2.4.2. Overlijden van de werkgever	251
7.2.5. Overmacht (wet van 3 juli 1978, art. 32, 5°)	251
7.2.6. Faillissement of kennelijk onvermogen – Sluiting onderneming omwille van het leefmilieu	252
7.2.7. Beëindiging van de arbeidsovereenkomst door opzegging	252
7.2.7.1. Begrip	252
7.2.7.2. Vormvoorschriften	252
7.2.7.3. Opzeggingstermijnen	254
7.2.7.4. Rechten en plichten van de partijen gedurende de opzeggingstermijn	260
7.2.7.5. Schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst tijdens de opzeggingstermijn	261
7.2.8. Beëindiging van de arbeidsovereenkomst om dringende redenen	262
7.2.8.1. Begrip	262
7.2.8.2. Vormvereisten	264
7.2.9. Vaststellen van een contractbreuk door een andere partij	265
7.2.9.1. Een éénzijdige beslissing	265
7.2.9.2. Een essentieel bestanddeel van de arbeidsovereenkomst	265
7.2.9.3. Een belangrijke wijziging van het essentieel bestanddeel	265
7.2.9.4. Enkele voorbeelden uit de rechtspraak	266

7.3. SCHADEVERGOEDING BIJ ONRECHTMATIGE BEËINDIGING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST 267

7.3.1. Beginsel	267
7.3.1.1. Arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd	267
7.3.1.2. Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd en voor een duidelijk omschreven werk	267
7.3.2. Het forfaitair karakter van de schadevergoeding	268
7.3.3. Berekeningsbasis	268
7.3.4. Tijdstip van betaling	268
7.3.5. Afwijkende overeenkomst i.v.m. de verbrekingsvergoeding	269
7.3.6. Verbreking van de overeenkomst voor het begin van de uitvoering	269

7.4. ONTSLAGMOTIVERING EN KENNELIJK ONREDELIJK ONTSLAG 269

7.4.1. Een ontslagmotivering op verzoek van de werknemer	270
7.4.2. Kennelijk onredelijk ontslag	270
7.4.2.1. Definitie	270
7.4.2.2. Sanctie	271
7.4.2.3. Gedeelde bewijsvoering	271
7.4.3. Uitzonderingen op de ontslagmotiveringsplicht	272

7.5. RECHTSMISBRUIK 272

7.6.	AFDANKINGSBEPERKINGEN	273
7.6.1.	Ingeval van ziekte of ongeval van gemeen recht	273
	7.6.1.1. Arbeidsongeschiktheid nadat een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd werd opgezegd.	274
	7.6.1.2. Arbeidsongeschiktheid bij arbeidsovereenkomsten voor een bepaalde tijd of voor een duidelijk omschreven werk	274
7.6.2.	Syndicale afvaardiging	275
	7.6.2.1. Er is een Comité voor Preventie en Bescherming opgericht	275
	7.6.2.2. Er is geen Comité voor Preventie en Bescherming opgericht	275
	7.6.2.3. Sanctie	276
7.6.3.	Zwangerschap	276
	7.6.3.1. Bescherming tegen ontslag	276
	7.6.3.2. Beschermingsperiode	276
	7.6.3.3. Draagwijdte van het afdankingsverbod	276
	7.6.3.4. Sanctie	277
7.6.4.	Moederschapsrust omgezet bij hospitalisatie of overlijden van de moeder	277
	7.6.4.1. Bescherming tegen afdanking	277
	7.6.4.2. Beschermingsperiode	277
	7.6.4.3. Sanctie	277
7.6.5.	Vaderschapsverlof en geboorteverlof	277
	7.6.5.1. Bescherming tegen ontslag	277
	7.6.5.2. Beschermingsperiode	278
	7.6.5.3. Draagwijdte van het afdankingsverbod	278
	7.6.5.4. Sanctie	278
7.6.6.	Vlaams Opleidingsverlof (voorheen 'betaald educatief verlof')	278
	7.6.6.1 Bescherming tegen afdanking	278
	7.6.6.2 Beschermingsperiode	278
	7.6.6.3 Draagwijdte van het afdankingsverbod	278
	7.6.6.4 Verlies van de bescherming	279
	7.6.6.5 Sanctie	279
7.6.7.	Arbeidsreglement	279
7.6.8.	Tijdskrediet - loopbaanvermindering	279
	7.6.8.1 Bescherming tegen afdanking	279
	7.6.8.2 Beschermingsperiode	280
	7.6.8.3 Draagwijdte van het afdankingsverbod	280
	7.6.8.4 Sanctie	280
7.6.9.	Borstvoedingspauzes	281
	7.6.9.1. Bescherming tegen afdanking	281
	7.6.9.2. Beschermingsperiode	281
	7.6.9.3. Draagwijdte van het afdankingsverbod	281
	7.6.9.4. Sancties	281
7.6.10.	Geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk	281
	7.6.10.1. Wie is beschermd?	281
	7.6.10.2. Vanaf wanneer?	282
	7.6.10.3. Verzoek tot re-integratie	283
	7.6.10.4. Beschermingsvergoeding	283
7.6.11.	Preventieadviseur	283
	7.6.11.1. Welke preventieadviseurs worden beschermd?	284
	7.6.11.2. Inhoud van de bescherming	284
	7.6.11.3. Sanctie	286

7.6.11.4.	Schorsing van de uitvoering van de overeenkomst	286
7.6.11.5.	Inwerkingtreding	287
7.6.12.	Anti-discriminatiewet	287
7.6.12.1.	Bescherming tegen ontslag	287
7.6.12.2.	Beschermingsperiode	287
7.6.12.3.	Re-integratie	287
7.6.12.4.	Sanctie	288
7.6.13.	Adoptieverlof en pleegouderverlof	288
7.7.	RECHT OP OUTPLACEMENT	288
7.7.1.	Begrip	288
7.7.2.	Toepassingsgebied	289
7.7.3.	Procedure	289
7.7.4.	Duurtijd	290
7.7.5.	Kostprijs	290
7.7.6.	Financiering	290
7.8.	DOCUMENTEN DOOR DE WERKGEVER BIJ DE BEËINDIGING VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST AF TE LEVEREN	291
7.8.1.	Het bewijs van volledige werkloosheid - C4	291
7.8.2.	Het tewerkstellingsattest (wet van 3 juli 1978, art. 21)	291
7.8.3.	De weerverlet- en/of getrouwheidskaart	291
7.8.4.	Loonafrekening	292
7.8.5.	De individuele rekening voor het lopend jaar	292
7.8.6.	Fiscale loonfiches 281.10	292
7.8.7.	DIMONA – melding uitdiensttreding	292
HET PENSOEN		294
8.1.	WETTELIJK EN VERVROEGD PENSOEN	294
8.1.1.	Wettelijk pensioen	294
8.1.2.	Vervroegd pensioen (vóór de wettelijke pensioenleeftijd)	294
8.1.3.	Welke perioden tellen mee voor de loopbaanduur?	295
8.1.4.	De berekening van het pensioenbedrag	295
8.1.5.	Pensioen aanvragen	295
8.1.6.	Toegelaten arbeid van gepensioneerden	296
8.2.	STELSEL VAN WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG (SWT)	298
8.2.1.	Voorwaarden	298
8.2.1.1.	Ontslag door de werkgever	298
8.2.1.2.	Recht hebben op een werkloosheidsuitkering	298
8.2.1.3.	Het bestaan van een collectieve arbeidsovereenkomst stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag	299
8.2.1.4.	Leeftijd- en anciënniteitsvoorwaarde	299
8.2.2.	Vervangingsplicht	300

8.2.2.1. Principe	300
8.2.2.2. Gelijktelling met uitkeringsgerechtigde werklozen	301
8.2.2.3. Vervangingsperiode	302
8.2.2.4. Vrijstellingen en afwijkingen van de vervangingsplicht	302
8.2.2.5. Sancties	303
8.2.3. Outplacement	303

TYPEDOCUMENTEN KB 213

305